

บทที่ 3
ระเบียบวิธีการศึกษา

การค้นคว้าแบบอิสระเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกใช้บริการโรงแรมในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย ได้ดำเนินการตามระเบียบวิธีการศึกษาดังนี้

ขอบเขตการศึกษา

การศึกษานี้จะทำการศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกใช้บริการโรงแรมและศึกษา ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับผู้มาใช้บริการโรงแรมที่มีระดับราคาตั้งแต่ 500 – 1,500 บาท ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย ระหว่างวันที่ 20 ตุลาคม ถึง 30 พฤศจิกายน 2544

ขอบเขตประชากร

ชาวไทยผู้มาใช้บริการโรงแรมที่มีระดับราคาตั้งแต่ 500 – 1,500 บาทต่อคืนในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย จำนวน 6 แห่งที่ทางสำนักงานการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายแนะนำให้นักท่องเที่ยว มาใช้บริการ

จำนวนตัวอย่างและการสุ่มตัวอย่าง

การศึกษานี้จะทำการศึกษาโดยใช้แบบสอบถาม สอบถามจากผู้ที่มาใช้บริการโรงแรมที่มีระดับราคาห้องพักตั้งแต่ 500 – 1,500 บาทต่อคืนในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย จำนวน 6 แห่งที่ทางการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยแนะนำให้นักท่องเที่ยวเลือกใช้บริการ การเก็บตัวอย่างในแต่ละโรงแรมจะเป็นการสุ่มตัวอย่างตามสะดวก (Convenience Sampling) จำนวน 200 ตัวอย่าง โดยแบ่งสัดส่วนจำนวนตัวอย่างตามจำนวนห้องพักของแต่ละโรงแรม ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

ตารางแสดงจำนวนตัวอย่าง

รายชื่อโรงแรม	จำนวนห้องพัก	จำนวนตัวอย่าง
1. โรงแรมเรือนทิพย์	78	38
2. โรงแรมแสนภู	110	54
3. โรงแรมนิ่มซี่เส็ง	74	36
4. โรงแรมโกลเด้นที่ไพรแองเกิ้ลอินน์	31	16
5. โรงแรมเพชรสยามพาเลซ	74	36
6. โรงแรมบ้านขุนยวม	40	20
รวม	407	200

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล 2 ประเภทคือ

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) โดยการสร้างแบบสอบถาม (Questionnaire) สอบถามผู้มาใช้บริการ โรงแรมที่มีระดับราคาตั้งแต่ 500 – 1,500 บาท ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย
2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) โดยการหาข้อมูลด้วยการค้นคว้าจากเอกสารและบทความที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้ข้อมูลพื้นฐานที่ใช้เป็นแนวทางในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยลักษณะของแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ส่วน คือ

- ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ใช้บริการ โรงแรม
- ส่วนที่ 2 ข้อมูลการใช้บริการ โรงแรม
- ส่วนที่ 3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกใช้บริการ โรงแรมในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย
- ส่วนที่ 4 ปัญหาที่พบในการใช้บริการ โรงแรมในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

วิเคราะห์ข้อมูลด้วยตารางร้อยละ ความถี่ และค่าเฉลี่ย โดยสถิติที่ใช้จะใช้แบบสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) คือ การอธิบายลักษณะทั่ว ๆ ไปของข้อมูลที่ได้เก็บรวบรวมได้ โดยใช้โปรแกรม SPSS for Windows

การวัดระดับความสำคัญของปัจจัยต่าง ๆ โดยการให้คะแนน (Rating Scale) สำหรับลักษณะคำถามที่มีคำตอบให้เลือก 6 ระดับ คือ สำคัญมากที่สุด สำคัญมาก สำคัญปานกลาง สำคัญน้อย สำคัญน้อยที่สุด และ ไม่มีความสำคัญ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ระดับความสำคัญ	คะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1
ไม่สำคัญเลย	0

การกำหนดคะแนนเพื่อแปลความหมายแบ่งเป็น 6 ระดับ ตามเกณฑ์ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	ความหมาย
0.00-0.49	ไม่มีความสำคัญ
0.50-1.49	สำคัญน้อยที่สุด
1.50-2.49	สำคัญน้อย
2.50-3.49	สำคัญปานกลาง
3.50-4.49	สำคัญมาก
4.50-5.00	สำคัญมากที่สุด

การวัดระดับความสำคัญของปัญหาที่ผู้ใช้บริการมีต่อปัจจัยต่าง ๆ โดยการให้คะแนน (Rating Scale) สำหรับลักษณะคำถามที่มีคำตอบให้เลือก 6 ระดับ คือ มีปัญหามากที่สุด มีปัญหา
มาก มีปัญหาปานกลาง มีปัญหาน้อย มีปัญหาน้อยที่สุด และไม่มีปัญหา

ระดับความสำคัญของปัญหา	คะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1
ไม่มีปัญหา	0

การกำหนดคะแนนเพื่อแปลความหมายแบ่งเป็น 6 ระดับ ตามเกณฑ์ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	ความหมาย
0.00-0.49	ไม่มีปัญหา
0.50-1.49	มีปัญหาน้อยที่สุด
1.50-2.49	มีปัญหาน้อย
2.50-3.49	มีปัญหาปานกลาง
3.50-4.49	มีปัญหามาก
4.50-5.00	มีปัญหามากที่สุด

นิยามศัพท์

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกใช้บริการโรงแรม หมายถึง ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อปริมาณความต้องการใช้บริการโรงแรม ประกอบด้วย

1. ปัจจัยภายนอกด้านการตลาดที่ส่งผลกระทบต่อปริมาณความต้องการใช้บริการโรงแรม ได้แก่
  - สถานที่ (Place) หมายถึง สถานที่ตั้งของโรงแรม ซึ่งได้แก่ ท่าเลที่ตั้งคือ ใกล้สถานที่ท่องเที่ยว ใกล้สถานที่ติดต่อบริการ/แหล่งธุรกิจ การคมนาคมเดินทางไปมาสะดวก และสถานที่ตั้งโรงแรมค่อนข้าง่าย สภาพและลักษณะของโรงแรม ได้แก่ ความสะอาดบริเวณส่วนต่าง ๆ ของโรงแรมและห้องพัก การตกแต่งบริเวณโรงแรมและห้องพัก บรรยากาศภายในห้องพัก การปูพรมในห้องพัก ขนาดของห้องพัก/เตียงนอน/ห้องน้ำ มีพนักงานบริการตลอด 24 ชั่วโมง ระบบรักษาความปลอดภัยในทรัพย์สิน ระบบป้องกันไฟและรักษาความปลอดภัยตามกฎหมาย และสถานที่จอดรถกว้างขวาง
  - บุคคล (People) หมายถึง คุณภาพการให้บริการของพนักงานแก่ผู้มาใช้บริการ ได้แก่ สามารถให้บริการที่รวดเร็ว ทันใจ พนักงานพูดจาหรือสื่อสารเข้าใจง่าย มีความรู้ความเข้าใจในการให้บริการ สุภาพ และมีมนุษยสัมพันธ์ มีความน่าเชื่อถือ สามารถไว้วางใจได้ ให้บริการที่มีความปลอดภัย บุคลิกภาพ การแต่งกายดี เข้าใจและให้บริการที่ถูกต้อง และบริการลูกค้าทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน
  - เครื่องมือ (Equipment) หมายถึง สิ่งอำนวยความสะดวกและบริการต่าง ๆ ที่โรงแรมมีไว้ให้บริการแก่ผู้มาพัก ได้แก่ โทรทัศน์ เคเบิล ที.วี. โทรศัพท์ ตู้เย็น มินิบาร์ เครื่องปรับอากาศ พัดลม เครื่องทำน้ำอุ่น บริการอินเทอร์เน็ต ห้องออกกำลังกาย สระว่ายน้ำ บริการ ชัก-อบ-รีด บริการจัดเลี้ยง จัดประชุม บริการรถรับ-ส่งของโรงแรม บริการนำเที่ยว ห้องอาหาร/ภัตตาคาร และคอฟฟี่ช็อป/ลานเบียร์
  - วัสดุสื่อสาร (Communication) หมายถึง การประชาสัมพันธ์ สื่อโฆษณา เอกสารการโฆษณา และกิจกรรมการส่งเสริมการตลาดต่าง ๆ ของโรงแรม ได้แก่ ญาติหรือเพื่อนแนะนำ โฆษณาทางอินเทอร์เน็ต ใบปลิวโฆษณา/แผ่นพับ โฆษณาทางนิตยสาร โฆษณาทางหนังสือพิมพ์ โฆษณาทางนิตยสาร โฆษณาทางหนังสือพิมพ์ โฆษณาทางวิทยุ โฆษณาทางโทรทัศน์ ข้อมูลจากบริษัทท่องเที่ยว ข้อมูลจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย การสมัครสมาชิกเพื่อได้

ส่วนลด การให้ที่พักส่วนลดเป็นกรณีพิเศษ และการให้ส่วนลดในวันธรรมดาที่ไม่ใช่วันหยุดสุดสัปดาห์ สุกร์ เสาร์ และอาทิตย์

- สัญลักษณ์ (Symbols) หมายถึง ชื่อเสียงของโรงแรม โรงแรมเปิดให้บริการมานาน มีป้ายชื่อโรงแรมแสดงให้เห็นอย่างชัดเจน และมีสาขาหลายแห่ง
- ราคา (Price) หมายถึง อัตราค่าห้องพัก และสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการต่าง ๆ ของโรงแรม รวมไปถึงวิธีการชำระเงิน ได้แก่ ราคาห้องพัก แสดงราคาห้องพักไว้ชัดเจน ราคาอาหารในห้องอาหาร ราคาค่าบริการสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ และการรับชำระเงินด้วยบัตรเครดิต

2. ปัจจัยภายใน ประกอบด้วย ปัจจัยส่วนบุคคลด้านต่าง ๆ ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ และรายได้ รวมถึงด้านจิตวิทยาและสังคม

โรงแรม หมายถึง โรงแรมที่มีระดับราคาห้องพักตั้งแต่ 500 – 1,500 บาท

ผู้มาใช้บริการ หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามชาวไทยที่เข้าพักในโรงแรม โดยมีวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ที่ไม่ใช่การไปทำงานประจำ การศึกษา และไม่ใช่คนท้องถิ่นที่มีภูมิลำเนาหรือศึกษาอยู่ในจังหวัดนั้น ทั้งนี้ต้องพักค้างคืนอย่างน้อย 1 คืน